

Arjessa mukana

HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN ASUKASLEHTI | JULKINEN TIEDOTE | 1 / 2022

*Hämeenlinna elää
kasvunsa etsikkoaikaa*

s. 4

Kaavoituskatsaus 2022

s. 6

*Joustavia, sopeutuvia ja
sitkeitä ammattilaisia*

s. 18

Sisällys

Työllistä nuori kesätyösetelillä.....	2
Meikä asuu missä haluu.....	3
Hämeenlinna elää kasvunsa etsikkoaikaa.....	4
Asukkaiden kierrätysmahdollisuudet paranevat.....	5
Kaavoituskatsaus.....	6
Karusta pihasta keitaaksi.....	13
Vuorentakalaisten yhteinen ilonaihe.....	14
Kokemuksia työllisyyden kuntakokeilusta.....	15
Kastellin maahanmuuttoinfo on monikielinen tietotoimisto.....	16
Joustavia, sopeutuvia ja sitkeitä ammattilaisia.....	18
Uppis tukee ja neuvo.....	19
Kysytymiä puhelinnumeroita.....	20

Ojoisten lastentalon lapset ideoivat Kauppatorin luistelukentän nimeksi Taikajää.

Talviulkoilun riemusta on nyt saatu nauttia. Vielä ehtii luistelemaan, kelkkailemaan, hiihtämään – ulos!

ARJESSA MUKANA ON HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN JULKAISEMA ASUKASLEHTI, JOKA ILMESTYY VUOSITTAIN 3 KERTAA

JULKAISIJA

Hämeenlinnan kaupunki,
PL 84, 13101 Hämeenlinna
Puh. 03 621 2385

TOIMITUSKUNTA

Tiina Vahtokari,
vastaava toimittaja, Jari
Mettälä, Laila Mäkinen, Veera
Petäsnoro, Katariina Välikangas,
Taija Ylätalo

TAITTO

Miika Kangasniemi

PAINOPAIKKA

Edita Oy

PAINOS

43 500

E-JULKAISU

www.hameenlinna.fi/
asukaslehti

PALAUTE

www.hameenlinna.fi/palaute

KANNEN KUVA

Miika Kangasniemi

ISSN-L 1796-2501

ISSN 1796-2501 (painettu)

ISSN 2323-4512 (verkkojulkaisu)

TYÖLLISTÄ NUORI KESÄTYÖSETELILLÄ

Seteleitä jaossa 30.6.2022 saakka yhteensä 336 kappaletta

Kesätyöseteli on Hämeenlinnan kaupungin maksama tuki työnantajalle, joka palkkaa kesätyöhön vuosina 1998–2007 syntyneen hämeenlinnalaisen nuoren 1.5.-30.8.2022 välisenä aikana. Kaupungin kesätyöseteleitä on jaossa 280 kappaletta.

KESÄDUUNI OP ETELÄ-HÄMEEN PIIKKIIN

OP Etelä-Häme lahjoittaa 100-vuotisjuhlansa kunniaksi hämeenlinnalaisille nuorille kesäduunin. OP-seteli on mahdollinen vuosina 2005-2007 syntyneille hämeenlinnalaisille nuorille, joiden työnantaja on OP Etelä-Hämeen alueella eli Hämeenlinna, Hattula, Hausjärvi, Loppi, Riihimäki.

www.hameenlinna.fi/kesatyoseteli

MEIKÄ ASUU MISSÄ HALUU

Kutsuessani hämeenlinnalaisia ilmiantamaan omia asumisen ideoita olen saanut paljon postia – mahtavia suunnitelmia ja ideoita siitä, miten kaupunkilaiset haluavat asua ja elää ikääntyessään.

Teksti Katariina Välikangas, kuva Teemu Tretjakov

NORMAALIA, KAIKILLE SOVELTUVAA ASUMISTA

Hämeenlinnalaiset haluavat normaalia asumista muiden joukossa. Ikääntyminen ei ole elämänpiirin kaventumista, tästä olen eri mieltä Eino Leinin kanssa. Ikäännyttäessä asunto ja elinympäristö muokautuvat tarpeiden mukaan (rightsizing) tarjoten erilaisia mahdollisuuksia niin asumiseen, yhteisöllisyyteen kuin harrastamiseen. Hämeenlinnaan toivotaan lisää asuinratkaisuja, jotka tarjoavat toimintakykyisen ja mielekkään elämän mahdollisuuksia.

- Jotkut haikailevat - minäkin - sellaista asumismallia, jossa ”samanhenkiset” asuisivat omissa asunnoissaan yhteistä rivitalon patkää ja yhdessä sopien kustantaisivat kimpassa tarvittavat palvelut kuten kaupassa käynti, siivous, hierojat yms. asiat, kirjoittaa emeritus kunnanjohtaja **Antti Leinikka**.

Keinusaari kantakaupungissa ja Sauvola Iittalassa ovat kansallisesti tunnettuja hyvinvointikeskuksia. Hämeenlinnalaisten pohdinnoissa näiden hyvinvointikeskusten naapurustoa tulisi kehittää ikäystävällisemmiksi sekä asuntojen että asuinympäristöjen osalta.

- Asun itsekseni omistamassani kaksios-

sa, hissittömän talon ylimmässä kerroksessa. 48 rappua tulen toistaiseksi hyvin ylös, olen onnekseni aika hyväkuntoinen, mutta kauppakassien ja painavien tavaroiden kantaminen on välillä raskasta. Oma asu-
mideani on se, että kaupunki tai muu tahorakentaisi uuden talon/taloja vaikkapa Keinusaareen, jossa jo asuu paljon ikääntyvää väestöä erilaisten hyvien palvelujen ääressä. Mutta asuntojen tulisi olla ainakin isoja kaksioita tai kolmioita ja niissä tulisi olla tilantuntua, mieltii kirjailija **Anneli Suusaari**.

Alli Kaija pohtii hyvinvointikeskusten laajentamista läheisille asuinalueille niin, että hyvinvointikeskusten palvelut olisivat naapuruston ikääntyneiden käytössä nykyistä selkeämmin. Samoin sosiaali- ja terveyspalveluiden lisäksi alueella voisi olla seurakunnan toimintoja, pitopalveluja, kampaamo- ja pesulapalveluja sekä esimerkiksi neuvonta- ja ohjauspalveluita. Myös kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuksia tulisi olla saavutettavissa.

MIELEKÄSTÄ ELÄMÄÄ OMIA VALINTOJEN MUKAAN

Hämeenlinnaan toivotaan vetovoimaista kaikille soveltuvaa asumista. Tämä on mahdollista, kun ikääntyvä väestö alkaa

itse miettiä, miten he haluavat tulevaisuutensa suunnitella.

Rengossa **Paula Virtanen** tuo vahvasti esiin oman tulevaisuuden ja oman asumisen suunnittelua. Hän pohtii, miksi ikääntyvä väestö ei jo hyvissä ajoin ala pohtia, missä, miten ja keiden kanssa he haluavat vanhentua. Virtasen puheessa korostuu omaehtoisen yhteisöllisyyden valinta. Nykypäivänä ikääntyvällä väestöllä ei enää ole sukua ympärillä niin kuin ennen.

Pro Ojoisten toimijat ovat esitelleet kaupunginjohtolle asuinalue-ehdotustaan nimeltä Ojoisten Keidas. Ojoisten Keitaan kehittäjät suunnittelevat Tampereentien, Härkätien ja Latokartanon tien kulmaan ikäihmisille soveltuvaa asuinalueutta. Puurakenteiset yksikerroksiset rivitaloasunnot ja hissilliset pienkerrostalot sijaitsisivat palvelujen läheisyydessä. Suunnitelmissa on paljon ulkoaktiviteetteja, yhteisöllisyyttä ja monen sukupolven yhdessäoloa Hämeenlinnan kulttuurihistoriaa kunnioittaen.

Me kaikki olemme erilaisia ihmisiä erilaisine toiveinemme, siksi myös asumiseen liittyvissä kysymyksissä tarvitaan erilaisia asumisen malleja ja asuinympäristöjä.

teksti Sirpa Silmäri
kuva Miiika Kangasniemi

HÄMEENLINNA ELÄÄ KASVUNSA ETSIKKOAIKAA

Lähivuosien toimet ratkaisevat muuttoliikkeen suunnan ja työpaikkojen sijoittumisen

Puheenjohtajakaksikko **Jari Koskinen** (kok.) ja **Johannes Koskinen** (sd.) käärivät hihojaan yritysten ja työpaikkojen lisäämiseksi, asuntopolitiikan monipuoliseksi hoitamiseksi sekä tasaisen väestönkasvun takaamiseksi vuoden 2023 uudessa Hämeenlinnassa.

Tavoitteista vallitsee tuoreissa luottamuselimissä laaja yhteisymmärrys, mutta aikaa ei ole hukattavissa. Työsarkaa riittää. – Etsikkoaika on nyt. Pitää saada kaavoi-
tukseen vauhtia ja keskustan kehittäminen pyörimään, kiirehtii valtuuston puheenjohtaja Johannes Koskinen. Kaupunginhallitusta vetävä Jari Koskinen kehuu kaupungin tarjolla olevia asumisrat-

kaisuja monipuolisiksi.

– Keskustassa on toivottavasti lähitulevaisuudessa lisää myytäviä kerrostalotontteja. Lisäksi meillä on tarjota väljempää asumista ja omakotitontteja niin kaupunkialueella kuin pitäjissäkin. Hän muistuttaa myös lempiaiheestaan, kesämökkien muuttamisesta ympärivuotiseen asumiseen.

ROSPUUTTOALUEET HYÖTYKÄYTTÖÖN

Lähivuodet ovat ratkaisevia työpaikkojen sijoittumisessa kaupunkiin. Koskiset uskovat Moreenin kasvaneelle ja kehittyneelle yritysalueelle syntyvän vielä uusia yrityksiä ja entisten laajentuvan. – Janakkalan Rastikankaaseen kytkeytyvä

MORE-yritysalue on mittakaavaltaan iso ja sijainniltaan keskeinen. Siihen pitää panostaa paukkuja kovastikin, perää Johannes Koskinen.

Jari Koskinen toivoo uudempaan tekniikkaan liittyviä toimialoja lisää kaupunkiin. Ne eivät ole paikkaan sidottuja. – Asemanseutu ja radanvarsi ovat nyt tavallaan rospuuttokäytössä. Sinne saataisiin kehittämään helppoon pendelöintiin liittyvä työpaikka- ja asumiskeskittymä, täydentää Johannes Koskinen.

Etätyö tukee alueita, missä asuminen järjestyy puolta halvemmalla kuin pääkaupunkiseudulla tai Tampereella. Hämeenlinnassa on myös parempi työvoiman saatavuus kuin kilpailevilla alueilla.

Jari Koskinen (kuvassa vasemmalla) ja Johannes Koskinen suunnittelevat loppukevääksi taas pitäjäkierroksia parin vuoden pandemia-tauon jälkeen.

MAHDOLLISUUKSIIN TARTUTTAVA NAPAKASTI

– Elinkeinopolitiikassa tarvitaan todella aktiivista toimintaa, jotta eteen tuleviin mahdollisuuksiin tartutaan oitis kiinni, painottaa Johannes Koskinen. Kaupungille on jatkossa siirtymässä koko työllisyydenhoito. – Yhdessä elinkeinopalveluiden kanssa se on nykyistä tehokkaampi nyrkki tehostaa uusien työpaikkojen ja yritysten hankkimista tänne. Vaikka vuodenvaihte vie kaupungin budjetista puolet ja henkilöstöstä 1 600 sosiaali- ja terveysalan sekä pelastustoimen ammattilaista hyvinvointialueeseen, ei neuvottelu- ja vaikuttamisliekaa voi tyystin katkaista. – Mitä paremmin ja turvallisemmin kau-

punkilaisten peruspalvelut on hoidettu, sitä helpommin voidaan asukasmäärää kasvat-
taa, toteaa Johannes Koskinen.

PÄÄRADAN KEHITTÄMINEN TÄRKEINTÄ EDUNVALVONTAA

Tähdellisimmäksi edunvalvonta-asiaksi Jari Koskinen nostaa pääradan kehittä-
misen nykyisellä paikallaan. – Vellominen on vihellettävä poikki. Nyt vain pikaisesti lisää raidepareja Helsingistä kohti Hämeenlinnaa ja Tamperetta. Se on paitsi Hämeen etu, myös koko Suomen etu. Puheenjohtajat ennakoivat oikoradan suuruudenhulluuden paljastuvan vuoden sisällä, kun hankkeen taloudelliset selvitykset valmistuvat. Isoissa asioissa on hyvä pitää myös koko maakunta mukana.

ASUKKAIDEN KIERRÄTYSMAHDOLLISUUDET PARANEVAT

Jätelain uudistus ja voimaantulo vuonna 2021 käynnisti jätelautakunta Kolmenkieron alueen jätehuoltomääräysten päivityksen. Jätehuoltomääräysten luonnokseen voi tutustua Kolmenkierron verkkosivuilla.

KIERRÄTYSTAVOITTEET LUOVAT UUSIA PALVELUJA

Jätehuoltomääräykset tarkentavat jätelä-
kia alueelliset olot huomioiden. Muutosten ytimessä on EU:n asettamat kierrätystavoitteet. Tavoitteena on Suomen kierrätysasteen nostaminen 55 %:iin vuonna 2025, 60 %:iin 2030 ja 65 %:iin 2035. Määräysten päivitys laajentaa lasi-, kartonki- ja muovipakkausjätteen sekä pienmetallin erilliskeräystä alueella. Taajamien ulkopuolella erilliskeräys on vapaaehtoista. Jatkossa Kiertokapulalla tarjoo edellä mainittujen hyötyjätteiden keräystä myös taajamien ulkopuolella.

Asukkaiden kierrätysmahdollisuudet paranevat entisestään. Erilliskeräys laajenee

kaikkien hyötyjätteiden osalta taajamissa nyt pienempiinkin, yli 5 asunnon taloyhtiöihin nykyisen yli 10 asunnon kiinteistöstä sijasta.

Jo omalla kotikiinteistöllä voi siis lajitella jätteensä helpommin erilliskeräykseen sekajäteastian sijaan. Erilliskeräyspalveluiden laajentumisesta tiedotetaan vielä erikseen taloyhtiöitä ja pientalokiinteistöjä. Uudistuksen myötä kaikkien hyötyjätteiden kerääminen siirtyy kuntien omistamalle Kiertokapulalle.

TAAJAMIIN KOTIKOMPOSTOINTI TAI BIOJÄTTEEN ERILLISKERÄYS

Vuonna 2024 yli 5000 asukkaan taajamissa biojätteen erilliskeräys laajenee koskemaan myös omakotitaloja ja alle 5 asunnon taloyhtiöitä nykyisen yli 5 asunnon kiinteistöjen sijasta. Kartta keräysalueista löytyy Kiertokapulan verkkosivulta osiosta Jätteenkuljetusten kilpailutukset.

VIRTAVIIVAISTUKSIA KONSERNIRAKENTEESEEN

Poliittisessa yhteistyössä Hämeenlinnassa kaikki pyritään pitämään mukana neuvotteluissa. – Erilaisia mielipiteitä ja äänestyksiä on, mutta on tärkeää edetä normaalimenet-
tyllä, ei valitusteitse, eikä liioitelluin vastakkainasetteluin, toivoo Johannes Koskinen. Kaupungilla riittää lähikuukausiksi päikäilemistä niin virkamiesorganisaation muokkauksessa kuin lautakuntamallin tehostamisessa. Epäilyjä virkamiesten liiallisesta vallasta Hämeenlinnassa puheenjohtajat eivät allekirjoita. Hallintosäännön uusimisen yhteydessä delegoinnit tarkistetaan ajan tasalle.

Vaihtoehtoksi biojätteen erilliskeräykselle käy myös kotikompostointi. Vuoden 2023 alusta alkaen kompostoinnista on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle.

Luonnoksessa esitetään, että jos biojätteet erilliskerätään tuulettuvaan jäteastiaan, voi biojäteastian tyhjennysväliksi sopia neljä viikkoa. Tällä hetkellä biojäteastian tyhjennysväli voi olla pisimmillään kaksi viikkoa. Pidemmällä tyhjennysväleillä varaudutaan lisääntyvään biojätteen erilliskeräykseen.

Jätehuoltomääräyksiin esitetään siis isoja muutoksia erityisesti hyötyjätteiden erilliskeräykseen liittyen. Uudet jätehuoltomääräykset on tarkoitus saada voimaan kevään aikana.

Lisätietoa:

www.kolmenkierto.fi
www.otakantaa.fi

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaupungin tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus vireillä olevista ja vireille tulevista kaava-asioista. Kaavoituskatsauksen vireille tulevien kohteiden hyväksyminen on samalla kaavoituspäätös katsauksessa olevien hankkeiden osalta. Kaavoituskatsauksessa esitetyn kaavahankkeen vireille tulosta ei kuuluteta erikseen.

HÄMEENLINNAN KAAVOITUSKATSAUS 2022

YLEISKAAVAT, KAAVARUNGOT JA SELVITYKSET

Yleiskaava on kaupungin yleispiirteinen maankäytön suunnitelma.

Iittalan kaavarunko

Kalvolan Iittalan taajaman alueelle on laadittu kaavarunko, joka ulottuu idässä moottoritiehen ja lännessä Turkinmäen alueeseen. Kaavarunkotyö valmistui syksyllä 2021.

Ranta-asumisen ja haja-asutuksen periaatteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ranta-asumisen periaatteet ja niihin liittyvän edullisuusvyöhykekartan käytettäväksi rantarakentamisen kaavavalmisteluun lähtökohtana. Ranta-asumisen periaatteita on tutkittu uudelleen vuoden 2021 aikana ja edullisuusvyöhykekarttaa on muutettu tarkastelun perusteella niin, että loma-asunnon muuttaminen on mahdollista aiemmin esitettyä laajemmin.

Haja-asutusalueiden rakennuspaikkojen laskentaperiaatteet

Kaupunkirakennelautakunta hyväksymät laskentaperiaatteet yhtenäistävät käytäntöjä koko kaupungin alueella. Rakennus-

nuspaikkojen määrä ei tule merkittävästi muuttumaan aiempaan nähden.

Yleiskaava 2045

Tavoitteena on aloittaa uuden, koko kaupungin kattavan oikeusvaikutteisen yleiskaavan valmistelu vuonna 2022. Valmistelu on aloitettu keskustavision päivityksellä sekä rannalla asumisen periaatteiden valmistelulla. Yleiskaava laaditaan koko kaupungin alueelle ja samalla kantakaupungin yleiskaava päivitetään.

Keinusaari, Vanajaveden sairaalan eli entisen Lääninsairaalan alueen kehittämisselvitys

Selvityksessä tutkitaan Vanajaveden sairaalan alueen kehittämismahdollisuuksia mm. lisärakentamista. Selvitysalue sijaitsee Viipurin- ja Hämeentien sekä Vanajaveden rajaamalla alueella.

Hämeenlinnan kaupungin pysäköinnin periaatteet ja normit

Hämeenlinnan pysäköintiohjelmaan on tarkoitus sisällyttää kaikki kaupungissa käytettävät pysäköintinormit ja periaatteet. Pysäköintiohjelmassa käsitellään myös pyöräpysäköinnin vaatimukset.

Automarket-selvitys

Selvitetään mahdollisuutta sijoittaa suuria kaupan yksiköitä kantakaupunkiin. Selvitys on osa tulevan yleiskaavan taustaselvityksiä.

ASEMAKAAVAT

Asemakaavoilla määritetään alueen maankäyttö eli mm. tontin tai alueen käyttötarkoitus ja rajat, rakentamisen sijainti ja määrä sekä otetaan kantaa mahdollisten alueen arvojen säilymiseen.

Asemantausta (vireille 2018)

Asemantaustan pientaloalue on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Asemakaavamuutoksella on turvattu Asemantaustan arvokkaan kulttuuriympäristön säilyminen.

Vuorentaan koulu

Asemakaavan muutoksessa on ratkaistu Vuorentaan koulun tontin kehittämisen mahdollisuudet. Muutoksessa mahdollistetaan tontin täydennysrakentaminen.

Keskuskoulun ja Palanderin talon kortteleita koskeva asemakaavan muutos

Nykyisen Keskuskoulun tyhjille ja peruskorjausta vaativille rakennuksille etsitään

uusia käyttömahdollisuuksia. Käyttötarkoituksen muutos on vaatinut asemakaavan muuttamista. Samalla on tarkennettu rakennusten suojelua ja on mahdollistettu täydennysrakentamista.

SSAB Europe Oy, Harvialantie 420

Kaavamuuotos on mahdollistanut uutta toimistorakentamista noin 5 500 km² nykyiselle teollisuus- ja varastorakennusten tontille. Samalla on ajantasaisitettu asemakaavaa suuren teollisuustontin ja katujen osalta.

Uusi liikuntahalli Pullerinkenttien viereen

Parolantie ja Härkätien kulmaan on mahdollista sijoittaa noin 2 500 km² suuruinen urheiluhalli, jossa voi olla esim. Padel-kenttiä ja muita sisäliikuntatiloja.

Turkistie

Sairionrannassa on korttelissa 67 mahdollistettu kerrostalon rakentaminen Aulagontien varteen. Lisäksi korttelin pysäköintialueita on järjestelty uudelleen.

Pienet asemakaavan muutokset:

Pienet asemakaavan muutokset koskivat pääasiassa käyttötarkoituksen muutoksia

tai omakotitalotonttien jakamista kahdeksi tontiksi. Pieniä valmistuneita asemakaavan muutoksia olivat: Kaislapolku 4, Vanha Helsingintie 18, Kahilistontie 1, Iittalan kaualueet, Paroistentie 3 ja Vastamäenkaare.

VIREILLÄ OLEVAT TAI TULEVAT ASEMAKAAVAHANKKEET

Asuntorakentamisen painopiste on siirtynyt keskustan itäosaan, Keinusaareen ja Asemanrantaan. Lähitulevaisuudessa painopiste siirtyy keskustan eteläosaan, Hämeensaareen. Myös Jukolan alue tulee kasvamaan uuden sairaalan ja myöhemmin suunniteltavan Ahvenistonmäen asuinalueen myötä. Pientaloja varten kaavoitetaan uusia alueita kantakaupungin itä- ja länsiosissa sekä Miemalassa. Olemassa olevan kaupunkirakenteen tiivistämistä jatketaan keskustan lähellä sijaitsevilla pientaloalueilla.

Palveluille syntyy laajenemistilaa keskustan tuntumassa, mm. Hämeensaaresta ja myöhemmin erityisesti Harvialantien varresta. Tulevaisuudessa tilaa vaativan kaupan alue tulee laajenemaan Mäkelään, Kirstulaan ja myöhemmin radanvarteen keskustan itäpuolelle. MORE-alueen kasvu

jatkuu erityisesti tuotanto-, logistiikka- ja pienyritysrakentamisessa. Alueelle suunnitellaan uutta eritasoliittymää, jonka myötä alueen painopiste siirtyy etelämmäksi ja tulee yhdistymään Janakkalan Rastikan-kaan elinkeinoalueen kanssa.

Kaavoituksen keskeisiä hankkeita vuonna 2022 ovat Ykköskorttelin (Rusukorttelin), Moreenin eteläosan asemakaavoitus, Alilaurilan pienet tontit Aleksis Kiven kadun varrella ja Miemalan uuden pientaloalueen asemakaavoitus. Keskustahankkeiden lisäksi keskustan laajenemisvaihtoehtoja tutkitaan myöhemmin tulevaisuudessa mm. Kantolassa ja Keinusaaressa sekä pääradan ja Harvialantien välisiä alueita (raakapuu-terminaali ja Suosaari). Elinkeinoalueiden asemakaavoitusta edistetään hankelähtöisesti muun muassa Mäkelän alueella. Lamille tehdään palveluverkkoa tukevaa kaavoitusta ja muihin pitäjiin yksittäisiä pieniä kaavahankkeita.

C1 Hämeensaarihanke, Hämeensaari (vireille 2020)

Hanke käsittää asumista, liike- ja toimistotiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan tiloja. Alueesta on tehty suunnitteluvaraus Hämeensaaren Kehitys Oy:lle.

C1 Hämeensaarihanke, havainnekuva, PES-arkkitehdit Oy, 2020 C1

C2 Ruusukortteli, luonnosvaiheen havainnekuva, Aihio-arkkitehdit

C2 Kortteli 1 kehittäminen, Ruusukortteli (vireille 2018)

Korttelia kehitetään pääasiassa asumiselle. Katutasoon sijoitetaan liiketiloja. Lisäksi otetaan huomioon korttelissa olevien arvokkaiden rakennusten rakennussuojelliset ja historialliset arvot.

C3 Torin ja sen lähiympäristön kaavamuu- tos (vireille 2018)

Torialueen kaavamuutoksessa uudistetaan voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja rakennusten suojelukysymyksiä sekä voidaan mahdollistaa uutta rakentamista.

C 4 Linnanpuisto, vireille tuleva

Linnanpuisto ja sen lähiympäristön kaavat ajantasaistetaan. Linnanpuiston osalta kaavamuutoksessa huomioidaan mahdollisen suunnittelukilpailun tulokset.

E1 Paikkalan teollisuusalue (vireille 2017)

Asemakaavamuutoksella tutkitaan alueen täydentämismahdollisuuksia pienten yritystonttien lisäämiseksi. Samalla tutkitaan Vanhanpappilantien muuttamista katualueeksi sekä jalankulku- ja pyörätien rakentamista Kirkonkulman koulun suun-

taan. Kirkonkulman koulun suojelua selvitetään asemakaavassa.

E2 Moreenin eritasoliittymä ja yritys- alue (vireille 2017)

Kaavalla tutkitaan uuden moottoritien eritasoliittymää ja sen ympäristöön sijoittuvan yritysalueen kehittämisedellytykset. Luontoselvityksen laatiminen on aloitettu syksyllä 2021.

E3 Kiltintie alue /Mäkelän yritysalue (vireille 2020)

Selvitetään elinkeinojen ja kaupan sijoitumista ja alueen laajentamista pohjoiseen sekä tutkitaan alueen liikenneverkon kehittämistä.

E4 Loimua Oy:n varalämpökeskus (vireille 2020)

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Loimuan varalämpökeskuksen sijoittuminen Kutanalanpuiston viereen, Harvialantien ja rautatien väliselle alueelle. Uuden voimalan on tarkoitus korvata nykyinen Keinusaassa oleva varalämpökeskus. Tutkitaan samalla katuyhteyttä Vanajantieltä Katisten kiertoliittymään.

Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa ko. osoitteessa olevien tonttien käyttötarkoitus teollisuus- ja varastotoimintaan. Tontteja muokataan ja laajennetaan niin, että muutosalueella ovat kaavanmukaiset EV- ja katualueet poistuvat.

A1 Sairio (vireille 2018)

Sairion pientaloalue on valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Asemakaavamuutoksella turvataan Sairion arvokkaan kulttuuriympäristön säilyminen. OAS on laadittu. Alueesta laaditaan rakennushistoriallinen selvitys vuonna 2022.

A2 Miemalan alueelle täydentävää pientaloasumista (vireille 2018)

Alueelle tutkitaan erillispien- ja rivitalotalojen sijoittamista. Puurakentaminen ja yksikerroksisuus ovat alueen teemoina.

A3 Alilaurilan pienet pientalotontit (vireille 2020) ja Luolajanraitin pohjois- puoli (vireille tuleva)

Reilun kolmen hehtaarin tasaiselle peltoalueelle suunnitellaan erityisesti pieniä omakotitontteja, joissa on vaihtelevat rakennusoikeudet. Asemakaavoitettavaa aluetta laajennetaan Luolajanraitin poh-

joispuolella olevalla noin kahden hehtaarin alueella. Luolajanraitin varrelle tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa uusia omakotitontteja.

A4 Mettola (Vanajanlinnantien varsi), vireille tuleva

Valmistelua 2022, kaavaluonnos 2023.

A5 Aulangonniemi (vireille 2004)

Aulangonniemen kaavamuutos on tullut vireille jo 9.1.2004. Materiaali päivitetään ja kaavatyö saatetaan loppuun. Asemakaavan muutoksella pyritään päivittämään alueen asemakaavan tilanne vastaamaan nykytilaa mm. käyttötarkoitusten osalta. Esimerkiksi lomakylän, seikkailupuiston sekä kylpylä- ja monitoimihallin hankkeet ovat valmistuneet pitkän asemakaavamuutosprosessin aikana. Suojelunäkökulma huomioidaan asemakaavanmuutoksessa maisemallisten arvojen, rakennuskulttuurin, muinaismuistojen sekä tärkeiden luontoarvojen säilymisen turvaamiseksi. Kaavamuutoksessa mahdollistetaan mm. pysyvä asuminen jo rakennetuilla lomakiinteistöillä.

Y1 Myllymäen koulu, (vireille 2020)

Myllymäen koulun kiinteistön osalta tutkitaan ja päivitetään rakennuskannan suojelutarpeet. Lisäksi kaavamuutoksessa selvitetään sen kehittämismahdollisuuksia mm. lisärakentamista. Ns. Tapolan talo erotetaan omaksi tontiksi.

Y2 Birger Jaarlin kadun puutalot (vireille 2020)

Kaavamuutoksessa tutkitaan Kaivokadun päiväkotitoiminnan loputtua rakennusten käyttötarkoitusten muutosta mm. asumiseen. Rakennusten suojelukysymykset ja täydennysrakentamisen mahdollisuudet ratkaistaan samalla.

Y3 Lahdensivuntien kampusalue (vireille 2020)

Lahdensivuntien kampuksen rakennuksille on tarve löytää uusia toimintoja tai kehittää asumisen alueena. Kaavamuutoksella ratkaistaan myös rakennusten suojelu- ja purkamismahdollisuudet.

PITÄJIEN KESKEISET ASEMAKAAVAHANKKEET

Hauholla kaavoitetaan keskustan pieniä kohteita.

Iittalan keskustan kaavarungon pohjalta on tarkoitus tiivistää olemassa olevaa taa-jamaa erityisesti seisakkeen läheisyydessä. Kaavarungossa on tutkittu myös moottoritien eritasoliittymään tulevan yritysalueen kehittämismahdollisuuksia.

Lammin keskustan läheisyydestä on hankittu usealta suunnalta maata, jotka mahdollistavat kirkonkylän kehittämisen pitkälle tulevaisuuteen.

Rengon keskustaa kehitetään täydennysrakentamisella sekä keskustan tuntumassa sijaitsevilla pientalotonteilla.

Tuuloksen kaavavaranto on hyvä. Pitäjissä on lisäksi vireillä pieniä kaavamuutoksia ja yksityisten laatimia rantakaavamuutoksia.

P1 Lammi, Lammin koulukeskuksen asemakaavan muutos (vireille 2020)

Kaavatyön tarkoituksena on uudistaa koulukeskuksen kaava mahdollistamalla lisärakentamista alueelle. Kaavatyön yhteydessä ratkaistaan rakennussuojelukysymys mm. Pasaapelin koulusta.

P2 Iittalan vanhan koulun alue (vireille 2020)

Tutkitaan pientalojen sijoittamista entisen koulun alueelle ja sen viereen Koulutien varteen.

P3 Hauhon keskusta, vireille tuleva

Hauhon keskustaan kaupungin omistamalle peltoalueelle suunnitellaan uusia pientalotontteja. Samalla kaavoitetaan nykyisen vanhainkodin alue asumiselle.

P4 Halkikiventie, Lammi, vireille tuleva

Alueelle tutkitaan pienjäteaseman sijoittamista.

P5 Teollisuustie, Iittala, vireille tuleva

Alueelle tutkitaan pienjäteaseman sijoittamista.

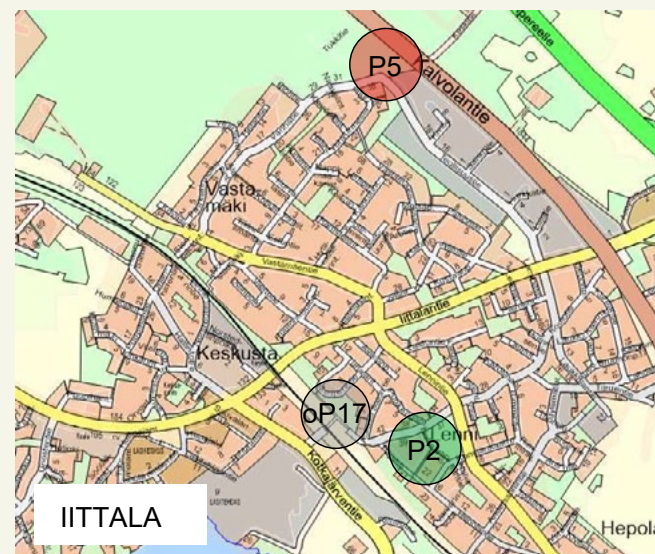
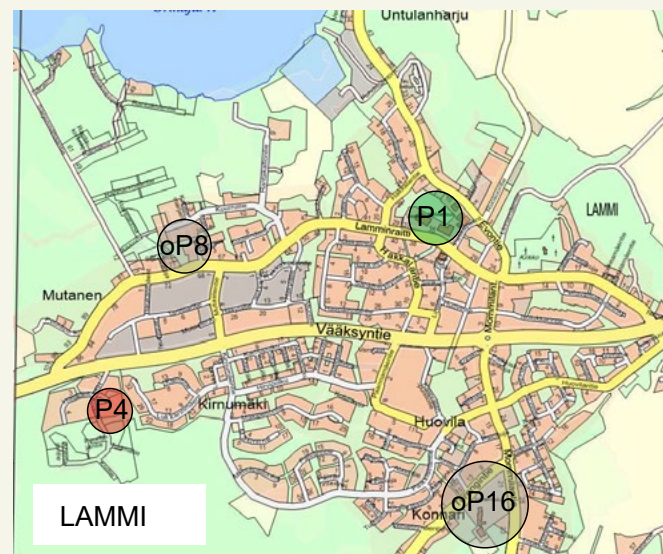
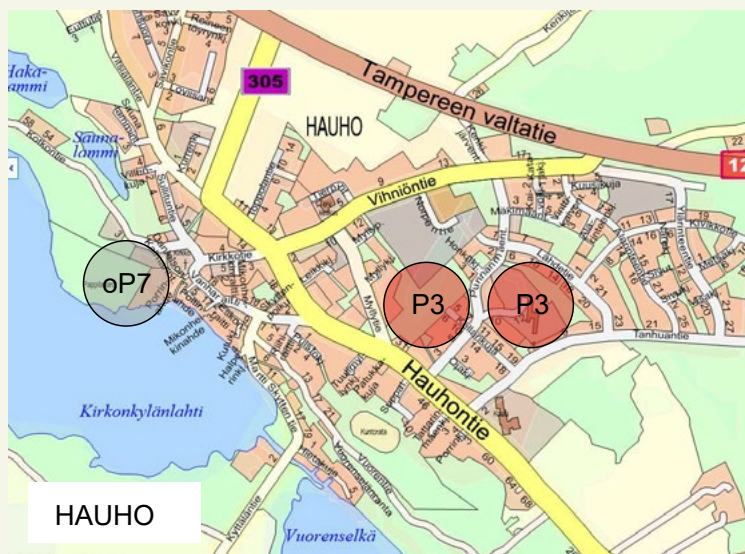
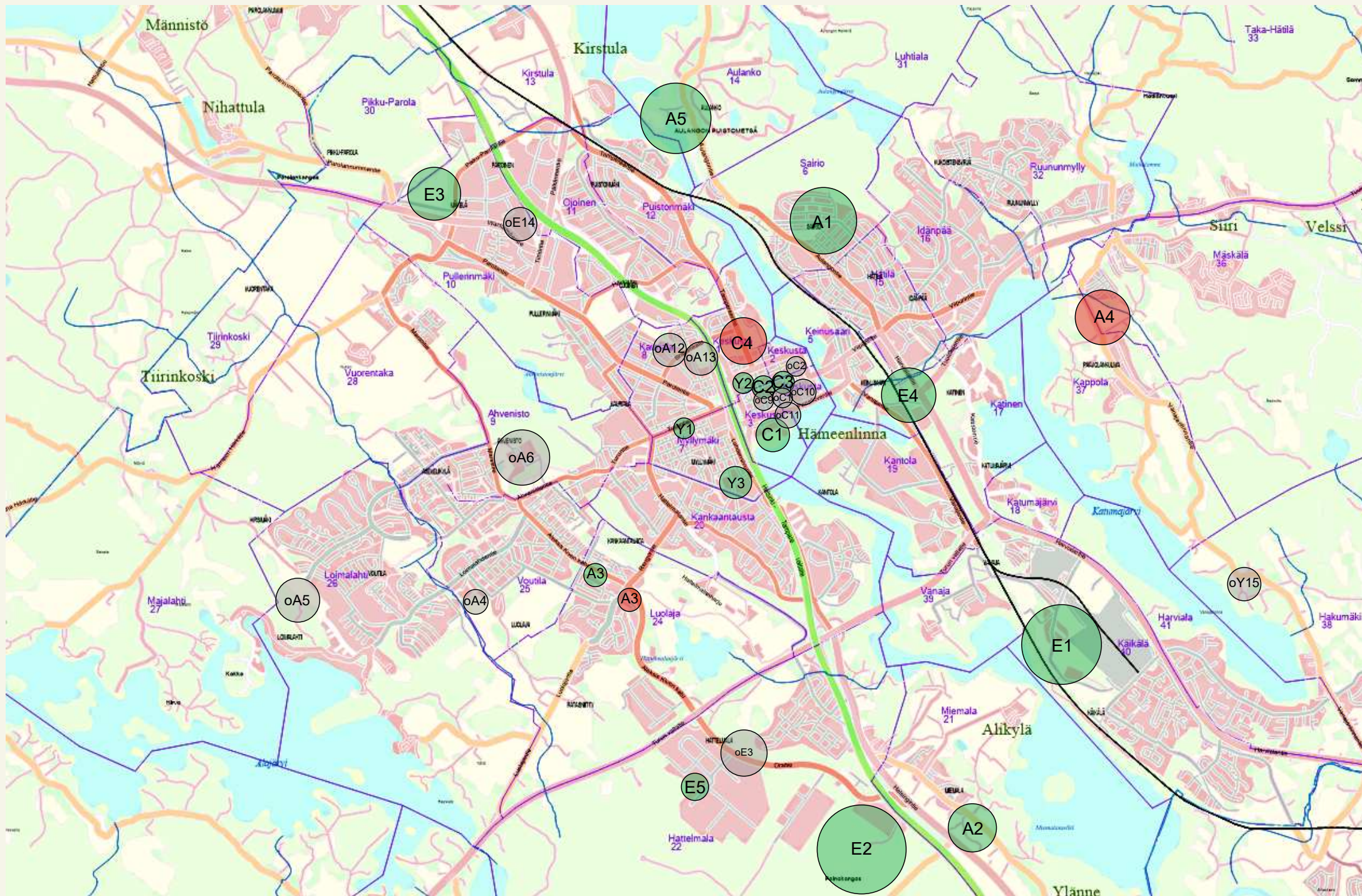
LÄHIVUOSINA, MAHDOLLISESTI 2022 - 2026 KAAVOITETTAVAT KOhteet

OC1 Keskustalon kehittäminen, Raatihuoneenkatu 13 (vireille 2020)

Kortteliin on suunnitteilla uusi 7-kerroksinen asuin- ja liiketalo. Nykyisten talojen ullakkotilat otetaan asuinkäyttöön. Keskuspihalle tai autotallitasoon voi sijoittua päivittäistavaraliike. Kaavamuutostyö voidaan aloittaa, kun korttelin vaatima pysäköintitarve on ratkaistu.

E2 Moreeni, ilmakuva Moreenin alueesta, 2022

KAAVOITUSKOhteet:

Vireillä

Tuleva

- C1 Hämeensaarihanke
- C2 Ruusukortteli (kortteli 1)
- C3 Torin ja sen lähiympäristö
- C4 Linnan puisto ja sen lähiympäristö

- E2 Moreenin eritasoliittymä ja yritysalue
- E3 Kiltintien /Mäkelän alue
- E4 Elenia Lämpö Oy:n varavoimala
- E5 Länsiportintie 14-18

- A1 Sairion pientaloalue
- A2 Miemalan pientaloalue
- A3 Alilaurilan pienet tontit
- A4 Mettola
- A5 Aulangonniemi

- Y1 Myllymäen koulu
- Y2 Birger Jaarlin kadun puutalot
- Y3 Lahdensivuntien kampusalue

- P1 Lammin koulukeskus
- P2 Iittalan vanhan koulun alue
- P3 Hauhon keskusta
- P4 Halkikiventie, Lammi
- P5 Teollisuustie, Iittala
- E1 Paikkalan teollisuusalue

KAAVOITUSKOhteet:

Odottava

- oC1 Keskustalo
- oC2 Hallituskatu 6
- oE3 Moreeni, Orsitie
- oA4 Arsela
- oA5 Sammontorppa
- oA6 Ahvenistonmäki
- oP7 Hauhon kirkon eteläpuoli
- oP8 Kuurna- ja Naavatien alue, Lammi

- oC9 Vaakakortteli (kortteli 2)
- oC10 Palokunnankatu 3-7
- oC11 Paasikiventien siirto
- oA12 Brahenkatu 33, Kauriala
- oA13 Seminaarin koulun alue
- oE14 Wartianmäentie 2, Tiiriö
- oY15 Vanajanlinna
- oP16 Konnarin koulun alue, Lammi
- oP17 Iittalan vanhan meijerin alue

OC2 Hallituskatu 6 (vireille 2015)

Asemakaavamuutoksella tutkitaan alueen kehittämistä esim. asumiseen.

OE3 Moreeni, Orsitie (vireille 2014)

Kevyenliikenteen väylän sovittaminen Orsitien varteen. Kaavamuutoksella mahdollistetaan kevyen liikenteen väylän jatkuminen Helsingintielle saakka.

OA4 Arsela (vireille 2016)

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan alueelle pientaloasumista: erillispientaloja ja yhtiömuotoista rakentamista esim. rivitaloja. Rakentamisen kannalta alueen maaperä on haastava ja siksi aluetta ei olla toteuttamassa lähivuosina.

OA5 Sammontorppa (vireille 2016)

Sammontorpan alueelle kaavoitetaan uusi asuntoalue. Aluetta on tutkittu asumiseen jo vuonna 2016. Erityisesti alueen luontoarvojen takia sen kaavoittamista on siirretty eteenpäin. Alueesta on ehkä mahdollista kaavoittaa jokin osa asumiselle. Aikataulu on avoin.

OA6 Ahvenistonmäki (vireille 2018)

Sairaan alueen kaavamuutoksen toisessa vaiheessa sijoitetaan uutta asuntorakentamista nykyisen sairaalan, Ahvenistonmäen alueelle. Alustavan suunnitelman mukaan osa asuntorakentamisesta on kerrostaloja ja osa pientaloja. Aikataulu on avoin.

OP7 Hauhon kirkon eteläpuoli (vireille 2018)

Kaavamuutokseen kuuluva alue on osa Hauhon kirkonkylän valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Kaavamuutoksella pyritään ajantasaisesti alueen kaava huomioimalla alueen arvot. Kaavamuutoksen aloitus on vielä avoin.

P8 Lammi, omakotialueen tehostaminen Kuurnatien ja Naavatien välinen alue (vireille 2020)

Kaavatyön tarkoituksena on uudistaa ja tehostaa omakotitalokorttelien 89b ja 89c sekä 85 rakennetta ja mahdollistaa uusi tieyhteys Kuurnantie ja Lamminraitin välille. Kaavamuutoksen aloitus on vielä avoin.

UUDEEN 2026 JÄLKEEN KAAVOITETTAVAT KOHTEET

OC9 Kortteli 2 kehittäminen, Vaaka-kortteli (vireille 2020)

Korttelia kehitetään kaupallisille palveluille, toimistoille ja asumiselle. Lisäksi otetaan huomioon korttelissa olevien arvokaiden rakennusten rakennussuojelullisten ja historiallisten arvot.

Kaavamuutostyö voidaan aloittaa, kun korttelin vaatima pysäköintitarve on ratkaistu.

OC10 Palokunnankatu 3-7:n koskeva asemakaavamuutos (vireille 2015)

Kaavamuutos koskee katu- ja korttelialueiden rajoja.

OC11 Paasikiventien siirto (vireille 2017)

Paasikiventien siirron tarvitsema asemakaavan muutos toteutetaan katusuunnitelman pohjalta. Paasikiventien siirto toteutetaan Engelinrannan rakentamisen viimeisessä vaiheessa.

OA12 Kauriala, Brahenkatu 33 (vireille 2017)

Asemakaavamuutoksella tutkitaan alueen kehittämistä pien- ja kerrostaloasumisen alueena. Aikataulu on avoin.

OA13 Seminaarin koulun alue (vireille 2018)

Seminaarin koulun korttelin pohjoispuolelle, Erottajankadun, Brahenkadun ja moottoritien rajaamalle noin kolmen hehtaarin alueelle on mahdollista sijoittaa asuin-kerrostaloja. Aikataulu on avoin.

OE14 Tiiriö, Wartianmäentie 2 (2017)

Kaavamuutoksella selvitetään kaupan laajentamisen edellytykset.

OY15 Vanajanlinna (vireille 2011)

Vanajanlinnan alue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Hieman erillään sijaitsevan talouskeskuksen (nykyinen Golfklubi) rakennusten autenttisuudesta on osa menetetty eri aikoina toteutetuissa muutoksissa. Niiden rakennussuojelu toteutetaan asema-

kaavalla. Talouskeskukseen kuuluvat Rat-sula, Lantala (rekonstruktio), navetta, vaja ja tilanväen asuinrakennukset. Muutoskohteesta on laadittu OAS.

OP16 Lammin Konnarin koulun alue (vireille 2018)

Koulun alueen asemakaavaa ajantasaistetaan vastaamaan nykytilannetta ja mahdollistetaan kiinteistön kehittäminen. Kaavamuutoksen aloitus on vielä avoin.

OP17 Iittalan vanhan meijerialueen asemakaavamuutos (vireille 2012)

Asemakaavamuutoksella tutkitaan alueen kehittämistä asumisen alueena. Kaavamuutoksen yhteydessä tarkistetaan asemakaava vastaamaan myös paremmin nykyistä kiinteistöjaotusta.

RANTAYLEISKAAVAT

Vuoden 2021 aikana on hyväksytty rantayleiskaavan muutos nro 9522 Lammi Harasjärvi. Rantayleiskaavan muutoksia on vireillä 6 kpl: Pitkäläntie 837/kaava nro 9523, Järviöistentie 256/kaava nro 9524, Mommilantie 1297, Rukkoilantie 91, Oriväntie, Lammi ja Kauppilan kartanon ja Pääjärven keskuslaitoksen alueen rantayleiskaavan muutos (Ronnin kylä).

RANTA-ASEMAKAAVAT

Vuoden 2021 aikana on valmistunut tai saanut lainvoiman 3 ranta-asemakaavaa tai sen muutosta: Ruokojärven ranta-asemakaava/kaava nro 9030/Renko, Tilkunpellon ranta-asemakaava/kaava nro 9025/Lammi ja Hirvonniemen ranta-asemakaava/kaava nro 9027/Alajärven ranta.

Vuoden 2021 lopulla vireillä olevat ranta-asemakaavat:

- Kivirannan ja Niemelän tiloja koskeva ranta-asemakaava, kaava nro 9038, Tuulos, luonnos
- Kielorannan ranta-asemakaava, kaava nro 9029, Alajärven ranta, OAS
- Lepaanrannan ranta-asemakaava, kaava nro 9037, Kalvola, OAS
- Porrasniemen ranta-asemakaavan muutos, kaava nro 9036, Lammi, ehdotus

- Niemi-kotkan ranta-asemakaavan muutos, kaava nro 9031, Kalvola, OAS
- Savikivi 130, ranta-asemakaava, Lammi, vireillä

www.hameenlinna.fi/kaavoitus

OSALLISTUMINEN JA KAAVOISTA TIEDOTTAMINEN

Nähtävillä olevat kaavat ovat nähtävillä palvelupisteissä ja kaupungin kotisivuilla. Tärkein vaikuttamisen vaihe on ennako-kuuleminen ja siihen liittyvä vuoropuhelu. Kaavaprosessin aikana voi lisäksi vaikuttaa jättämällä mielipiteen kaava luonnoksesta tai muistutuksen kaavaehdotuksesta. Kaavoituskohteiden yhteyshenkilöt ja asiakirjat ovat saatavilla työn vireillä ollessa osoitteesta:

www.hameenlinna.fi/vireillaolevatkaavat

Hämeenlinnan kaupunki

kaupunkirakennepalvelut

Kyselyt: mypalvelupiste@hameenlinna.fi,

p. 03 6212310

Kirjaamo: s-posti: kaupunkirakenne@hameenlinna.fi

Kaavaotteet voi tilata

mypalvelupiste@hameenlinna.fi

YLEISÖTILAISUUS

2022 kaavoituskatsauksesta järjestetään yleisötilaisuus tiistaina 15.3.2022 klo 17.30 alkaen

Tilaisuuteen voi osallistua verkossa Teamsin välityksellä tai paikan päällä Wetterin auditoriossa osoitteessa Wetterhoffinkatu 2, Hämeenlinna. Linkki kokoukseen on sivulla www.hameenlinna.fi/kaavoitus.

Teksti Sirpa Silmäri, kuva Maarit Eskola

Ruununmyllyn alakoulun entisestä karusta ja kolkosta pihasta on kehkeytymässä koko itäisen Hämeenlinnan toiminnallinen keidas

KARUSTA PIHASTA KEITAAKSI

Ruununmyllyn koulun piharemontin luonnos on valmistunut. Se lupaa pihaan uusien hiekkalaatikoiden, kiipeilytelineiden, keijujen sekä kuntosalilaitteiden ja trampoliinien lisäksi myös ministadionin, pituushyppypaikan ja juoksuradan. Kaukalon kupeelle pystytetään luistintenvaihtorakennus ja alueen nurkkaan kota.

Ministadionille tulevat koripallokorit, jalkapallo- ja salibandymaalit sekä moniverkko.

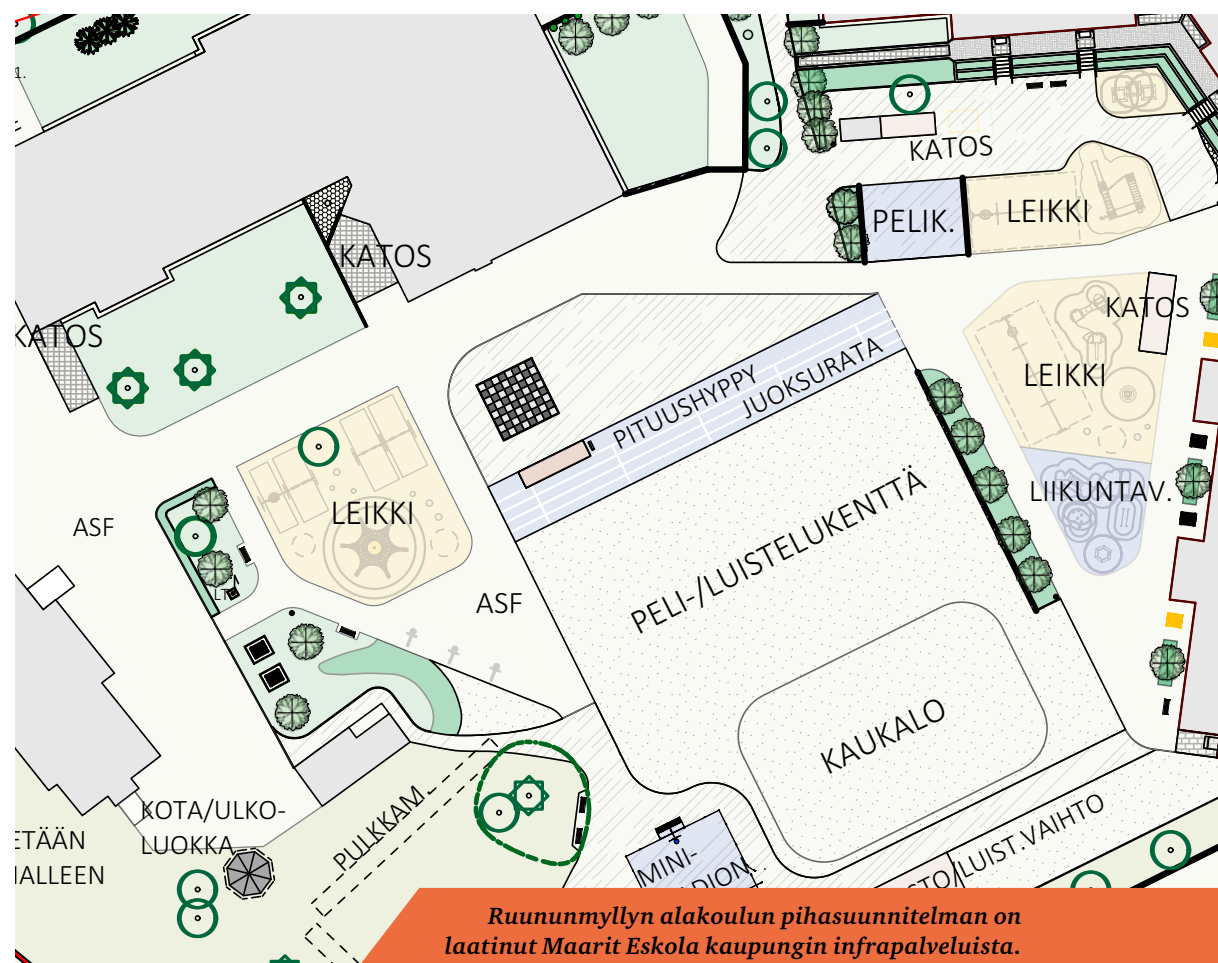
- Ministadionin lopullista paikkaa vielä puntaroidaan. Luonnoksessa se on sijoitettu kaukalon viereen, sanoo suunnitelman tilannut rakennuttajainsinööri **Taru Gröhn** kaupunkirakennepalveluista.
- Kotaa koulu voi hyödyntää oppimistilana.
- Koulun karusta pihasta muokataan Ruununmyllyn lähiliikuntapaikka.

PADEL-KENTÄLTÄ LOPPUI TILA

- Padel-kenttä jouduttiin suunnitelmista jättämään pois tilanpuutteen vuoksi, harmittelee Gröhn.
- Muutoin on kyllä pyritty ottamaan mahdollisimman pitkälti huomioon niin koulun oppilaiden ja opettajien kuin lähialueen asukkaidenkin toivelista.
- Suunnitelmat laatinut Maarit Eskola kaupungin infrapalveluista on kuunnellut alueen väkeä. Noin 60 prosenttia asukaskyselyyn vastanneista toivoi pihaan ulkokuntosalia.

KAMERAT TUOVAT TURVALLISUUTTA

Leikkivälineet, telineet ja erilaiset toiminnot on pihalla jaoteltu omiksi ryhmikseen käyttäjien iän mukaan eskarilaisille ja 1–2-luokkalaisille, 3–4-luokkalaisille ja 5–6-luokkalaisille.

Ruununmyllyn alakoulun pihasuunnitelman on laatinut Maarit Eskola kaupungin infrapalveluista. Ministadionin paikkaa harkitaan vielä.

- Tarkoitus kuitenkin on, että piha on kaikkien käytössä. Toivottavasti pienimmät pääsevät kokeilemaan valvotusti ristiin myös isommille ajateltuja laitteita, toivoo Gröhn.
- Piha saa myös uusia istutuksia sekä pöytiä ja penkkejä. Talveksi sinne rakennetaan pulkkamäki.
- Alue tulee ympärivuotiseen käyttöön. Koulupäivien ulkopuolella sinne pääsevät tulla harrastamaan niin pienemmät kuin isommatkin ruununmyllyläiset.
- Alueen turvallisuus varmistetaan kameravalvonnalla, toteaa Gröhn.

TYÖT KÄYNNISTYVÄT KESÄLLÄ

Lupahakemukset etenevät tämän kevään aikana ja työt Ruununmyllyllä alkavat kesällä.

- Kaikkien käytössä niin koulu kuin sen pihakin ovat syyslukukauden alussa 2023, mikäli kaikki etenee suunnitellusti, Taru Gröhn lupaa.
- Piharemontti on osa Ruununmyllyn alakoulun kiviosan peruskorjauksen ja vanhan kivikoulun purkamisen noin neljän miljoonan euron budjettia. Samalla sekä puukoulu että kivikoulu muutetaan maalämpöön.

Teksti **Sirpa Silmäri**, kuva **Miika Kangasniemi**

Pirteä keltainen on terve, avara ja valoisa koulu keskellä kylää

VUORENTAKALAISTEN YHTEINEN ILONAIHE

Voi sitä riemua, kun kolmasluokkalaiset pääsivät tammikuussa uuden koulun saliin ja opettaja lupasi, että saa juosta.

Vajaan kahden väistövuden ajan koulupäivät vietettiin koronan vuoksi paljolti omassa luokassa. Nyt Vuorentaan upouudessa alakoulussa on tilaa kuin varsoille laitmella.

– Valoisa liikuntasali on lasten mielestä ehdottomasti parasta täällä, tietää koulun vs. rehtori **Esa Kähäri**.

Opettajat puolestaan antavat arvoa sille, että evakko aika on päättynyt ja tiiviin työyhteisön kahteen paikkaan hajautetut kollegat ovat jälleen saman katon alla ideomassa yhdessä ja inspiroitumassa uusista mahdollisuuksista. Rehtori itse korostaa terveiden tilojen merkitystä.

– Uusi koulu on rakennettu ”sisätiloissa” hupun alla, puhtautta ja kosteutta on tutkittu vaihteittain rakentamisen aikana ja tiloja on tuuletettu tehokkaalla ilmastoin-

nilla kuukausi ennen meidän asettumista taloksi. Tällainen satsaus on viisasta ja nykypäivää, kiittää Kähäri.

LANGATTOMALLA SAA LUOKKAHUONEEN ULOS

Uudisrakennuksen puolella koulua käyvät 4–6-luokkalaiset. Eskarilaiset ja 1–3-luokkalaiset jatkavat piharakennuksessa. Opetustilojen ja liikuntasalin lisäksi pirteässä keltaisessa opinahjossa on tilaa käsitoille, keittiölle ja ruokailulle, vaatesäilytykselle, talotekniikalle sekä rehtorin ja kielten opettajan työhuoneille.

Langatonta lähiverkkoa voivat koululaiset käyttää myös ulkona. Se mahdollistaa oppitunnit pihalla ja ulkoarastoon sijoitetaan erilliset tutkimusvälineet uuden oppimiseen lähiluonnossa.

– Tavarointa ei tarvitse siirrellä edestakaisin. Vaikka Vuorentaka on uuden oppimisympäristön mukaan rakennettu koulu, ei luok-

kahuoneista ole luovuttu.

– Meillä on kengätön koulu. Se sallii koulutuntien hajauttamisen tarvittaessa luokista käytäville, selventää Kähäri.

ILTAVUOROJA ENSI SYKSYKSI

Vuorentaka on koulu keskellä kylää ja myös keskellä kyläläisiä.

– Liikuntasali on tärkeä osa myös koko alueen vapaa-ajan toimintaa. Muutamat toimijat ovat jo päässeet sitä iltaisin koeponnistamaan. Varsinaisia käyttövuoroja Liikuntahallit jakaa ensi syksyille, ennakoit Kähäri.

ENERGIATEHOKAS KOULU

Vuorentaan uuden alakoulun katolla on aurinkovoimala, jonka vuosituotto on noin 27 MWh. Se kattaa osan koulun vuotuisesta sähkönkulutuksesta. Sähköautoa määrällä ajaisi noin 135 000 kilometriä.

Koulu on maalämmössä, tiloissa on lattialämmitys ja ilmanvaihto on varustettu lämmön talteenotolla. Koulu on valaistu energiatehokkaasti ja valaistus säätyy automaattisesti kulloisenkin tarpeen ja päivänvalon mukaan. Koulun energiatehokkuusluokka on A.

Tilaa koulussa on 1 162 kerrosneliötä. Koulua käyttää päivittäin noin 150 henkeä. Rakentaminen maksoi 3,3 miljoonaa euroa. Työn toteutti KVR-urakkana Rakennusurakointi S. Tikakoski Oy.

Leyla Leppänen ja Kirsi-Kaisa Sinisalo lyhytelokuvassa Päämääränpää.

Teksti **Leyla Leppänen ja Ville Turkkinen**, kuva **Juhapekka Haapoja**

Kokemuksia työllisyyden kuntakokeilusta

ROHKAISUN INNOITTAMANA TAIDEMUSEOON

Hämeenlinnan taidemuseossa työkeilussa oleva venäläistaustainen Alina on kokenut kuntakokeilun hyödylliseksi. Hän työskentelee museovalvojana samoissa tehtävissä kuin muut museovalvojat. Asiakaspalvelun ja valvonnan lisäksi Alina sai mahdollisuuden kokeilla museo-opastuksia venäjäksi ja englanniksi, mutta koronan vuoksi opastukset piti lopettaa.

Alina oli aluksi epävarma työnhakija. Vaikka hän oli nähnyt museon hakuilmoituksia, ei hän olisi itse uskaltanut mennä haastatteluun kuvataidealan koulutuksesta riippumatta. Omavalmentaja ehdotti ja rohkaisti Alinaa hakemaan paikkaa Hämeenlinnan taidemuseosta.

Työhaussa haastavinta on ollut kielimuuri vaikka Alina onkin opiskellut suomen kieltä ja kirjallisuutta Venäjällä sekä kuvataidetta Suomessa. Museosta Alina on saanut ensimmäistä kertaa yli kymmeneen vuoden suomalaisia tuttuja, joiden kanssa jakaa samoja kiinnostuksen kohteita. Alina on kokenut museotyön omakseen ja haluaa jäädä alalle.

MILLTECH KAIPASI VASTAVALMISTUNUTTA TYÖKOKEILIJAKSI

Milltech haki nuorta sähkö- ja automaatioalan tutkinnon omaavaa, alasta kiinnostunutta, luotettavaa tekijää, jolla on halu tehdä töitä ja oppia uutta. TE-toimiston neuvosta Milltech päätyi ottamaan yhteyttä Ohjaamoon, jossa selvitettiin työnantajan toiveet ja työnhakijan intressit. **Joni Myllynen**, Milltechin toimitusjohtaja ja taustaltaan rakennusautomaatioyrittäjä, halusi antaa työllistymismahdollisuuden työttömälle nuorelle, joka voitaisiin perehdyttää työtehtävään.

Rekrytointi voi olla yritykselle haastava tehtävä. Yhteistyö Ohjaamon omavalmentajan kanssa oli onnistunut kokemus ja eteni nopeasti. Omavalmentaja otti laajasti huomioon niin Milltechin tarpeet uudelle, sopivalle tekijälle kuin työtä hakevan nuoren omat kokemukset ja halun uuden oppimiseen.

Milltech löysi viikossa sopivan työntekijän kuntakokeilun kautta ja päätyi palkkaamaan hänet kokoaikaiseen työhön määrä-

aikaisuuden sijasta. Työnantaja oli tyytyväinen saadessaan luotettavan työntekijän haastaviin tehtäviin hyvin nopealla aikataululla.

OMAVALMENTAJA LÖYSTI KIINNOSTUKSELLE KOHTEN

Kuntakokeilun hedelmää on tämäkin artikkeli, jonka toisena kirjoittajana on Kino Wanhakopilla työkokeilussa oleva **Leyla Leppänen**. Kinolle hän päätyi kuntakokeilun kautta, kun omavalmentaja otti syksyllä yhteyttä, kartoitti hänen tilanteensa ja sen perusteella suositteli Kino Wanhakoppia sopivaksi työkokeilupaijaksi.

Leyla hakee nyt keväällä Tampereen Yliopistoon opiskelemaan kirjallisuutta ja väliin jäävän puoli vuotta Leyla on ollut mukana Wanhakopin AV-tekniikan tiimin moninaisissa tehtävissä. Työnkuvaan on kuulunut av-tekniikan toteutusta, lyhytelokuvan suunnittelua ja käsikirjoitusta, näyttelemistä, videokuvausta, radio-ohjelman tekoa ja nyt kirjoittamista. Työkokeilun aikana on kertynyt valtava määrä kokemusta ja merkintöjä CV:een ja näiden rinnalla moni pääsykokeen valmennuskurssi kalpenee.

Vuorentaan uusi koulu otettiin käyttöön tammikuussa 2022.

Teksti Sirpa Silmäri, kuva Miika Kangasniemi

KASTELLIN MAAHANMUUTTOINFO ON MONIKIELINEN TIETOTOIMIMISTO

Kastellin matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapiste sekä monikielinen Myintegration.fi-verkkosivusto ovat Hämeenlinnassa asuville maahanmuuttajille tuiki tarpeellinen tietotoimisto. Parhailaan palveluiden kehittämistyötä tehdään yhdessä Forssan seudun ja Riihimäen kanssa työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamassa hankkeessa.

HÄMEENLINNALLA OMA MALLI

Hämeenlinnan kaupungilla on kokemusta maahanmuuttajien matalan kynnyksen neuvonnasta ja ohjauksesta vuodesta 2008 alkaen.

– Työ alkoi silloin ESR-hankkeella ja vakiintui sittemmin osaksi kaupungin maahanmuuttotyön palveluja. Nyt meille on kertynyt tietoa ja kokemusta niin, että voimme jakaa sitä myös muille, ja vastaavasti saada esimerkiksi Forssan etäryhmistä uusia virikkeitä omaan toimintaamme, kertoo suunnittelija **Erika Jokinen** kotoutumisen edistämisen palveluista.

Yhteistyön tavoitteena on kehittää Kanta-Hämeeseen tasalaatuisia ja saavutettavia opastus- ja neuvontapalveluja sekä hyödyntää toiminnassa erilaisten kaupunkien ja seutujen vahvuuksia ja osaamista ristiin.

Maahanmuuttoinfossa kolme vuotta toiminut opastaja **Anna Kolata** kehuu Hämeenlinnan toimintamallia hyvin rakennetuksi ja esimerkilliseksi.

– Hämeenlinnassa maahanmuuttajat auttavat maahanmuuttajia. Tapa auttaa omalla kokemuksella arjessa eteen tulevissa pulmissa on käytännönläheistä vertaistukea. Olen esitellyt tätä mallia kotimaassani Puolassa.

APUA UUSIIN ELÄMÄNTILANTEISIIN

Hämeenlinna tarjoaa kaupunkiin tuleville maahanmuuttajille hyvän perehdytyksen niin kieleen, suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin kuin paikallisiin palveluihin. Elämäntilanteet kuitenkin muuttuvat ja eteen tulee isoja ja pieniä uusia asioita, joihin tarvitsee lisätietoa.

– Tarjoamme yhdeksällä kielellä apua toimimisessa eri viranomaisten kanssa, lomakkeiden täytössä, päätösten selvittämisessä, asunto-, koulutus- ja työasioissa, päivähoitopaikan hakemisessa, yritysten perustamisessa ja tulkkauksessa, tai vaikka kalastuslupien hankkimisessa, luettelee Kolata.

Kahdeksan vuotta Hämeenlinnassa asunut puolalaislähtöinen Anna Kolata kertoo maahanmuuttajien opastuksen olevan hänelle unelmatyö. – On mielenkiintoista olla mukana rakentamassa hyvää, hän kiittää Hämeenlinnaa ja tehtävään hänet perehdyttänyttä suunnittelija Erika Jokista.

MAAHANMUUTTOINFO

Hämeenlinnan kaupunki tarjoaa matalan kynnyksen monikielistä ohjausta ja neuvontaa arjen asioista ilman ajanvarausta joka arkipäivä palvelupiste Kastellissa. Ohjausta ja neuvontaa on saatavilla puolaksi, arabiksi, dariksi, persiaksi, kurdi-soraniksi, somaliksi, viroksi, venäjäksi ja suomeksi. Palvelu on kaikille avoin ja ilmainen.

Yhteystiedot:

Puh. 050 567 7888, sähköposti maahanmuuttoinfo@hameenlinna.fi, osoite Wetterhoffinkatu 2, Hämeenlinna.

Eri kielten palveluajat osoitteesta www.myintegration.fi/fi/maahanmuuttoinfo-kastellissa.

MYINTEGRATION.FI

Laaja ja monikielinen, EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston sekä Hämeenlinnan kaupungin tuella rakennettu verkkosivusto myintegration.fi on suomalaisittain ainutlaatuinen yhteiskunnallinen tietopaketti niin Suomesta, suomalaisuudesta kuin Hämeenlinnasta ja Kanta-Hämeestäkin. Tietoa on tarjolla arabiksi, somaliksi ja venäjäksi sekä englanniksi ja suomeksi. Verkkosivusto on tietolähde myös kantahämäläisille, yrittäjille ja yrityksille, viranomaisille sekä järjestöille.

www.myintegration.fi

www.facebook.com/myintegration.fi

AVATKAA OVIA OSAAJILLE

– Haasteellisinta on viime aikoina ollut löytää työtä maahanmuuttajille, koulutetuillekin. Maahanmuuttajissa on paljon opettajia ja teknisen koulutuksen saaneita sekä tuotanto-osajia, toteaa Kolata.

Hän rohkaisee kantahämäläisiä yrityksiä ja yrittäjiä hyödyntämään maahanmuuttajien koulutusta, kielitaitoa ja heillä jo olevia verkostoja omassa toiminnassaan, etenkin ventialoilla.

– Englannilla pääsee yhteistyössä usein hyvin alkuun, jos maahanmuuttajan suomen kielen opinnot ovat vielä kesken. Tutustukaa ja antakaa maahanmuuttajille mahdollisuuksia näyttää osaamistaan. Avatkaa heille ovia.

Maahanmuuttajista monet ovat viime vuosina päätyneet joko yksinyrittäjiksi tai perustamaan pienen firman.

Kotiäideille on tarjolla ryhmätoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden, kuten Linnan Marttojen, Luetaan yhdessä -vapaaehtoisten sekä Hämeen Setlementin kanssa. Toiminta sisältää kieliopintoja sekä keskusteluja yhteiskunnasta, elämäntavasta ja kulttuurista. Vuoden alusta on käynnistynyt Hämeenlinnan kaupungin ja Vanajaveden opiston yhteistyönä tuottama oppinollisen kuntoutuksen OpinPa-ryhmä niille, joille suomen kielen opiskelu on vaikeaa.

MUUTAKIN KUIN SOSIAALIHUOLTOA

Erika Jokinen toivoo, ettei palveluja nähtäisi kapea-alaisesti vain sosiaalityönä.

– Nämä ovat paljon muutakin ja tulevaisuudessa vielä enemmän: ongelmia ennaltaehkäisevää, tärkeää matalan kynnyksen toimintaa - ja tarpeellista tietoa myös täkäläisten työnantajien hyödynnettäväksi. Vuodenvaihteessa 2020–2021 Hämeenlinnassa asui 3 618 vieraskielistä eli 5,3 prosenttia kaupungin väestöstä. Yleisin vieras kieli oli eesti. Sitä puhui äidinkielenään 524 henkilöä. Arabiaa puhuvia oli 438, venäjää puhuvia 411, persiankielisiä 296, puolankielisiä 252 ja somalinkielisiä 227.

Teksti **Sirpa Silmäri**, kuva **Miika Kangasniemi**

Välitilinpäätös jakaa kiitosta koronatyöntekijöille

JOUSTAVIA, SOPEUTUVIA JA SITKEITÄ AMMATTILAISIA

Koronatestausmäärät ovat Hämeenlinnassa vähentyneet ja rokotustoiminta hiljenee. Pandemia ei kuitenkaan ole vielä ohi, sillä terveydenhuollon ammattilaisetkaan eivät tiedä, miten uusimmat virusmuunnokset käyttäytyvät.

– Valtava kiitos pitää antaa henkilökunnal-

KOORDINAATIORYHMÄ OLI HYVÄ PÄÄTÖS

Viime vuoden syksyyn saakka avosairaanhoido sai paremmin palkattua lisäapua pandemiavastaanotolle talon ulkopuolelta.

– Sen jälkeen pandemiavastaanoton kaksi lääkäriä ovat olleet poissa aiempaa enemmän terveysasemien muusta vastaanottotyöstä. Avosairaanhoidossa on ollut lääkärivajetta myös muista syistä. Kuormaa on vakiuisessa työsuhteessa oleville hoitajille ja lääkäreille kertynyt, tietää Hämäläinen.

Haapala pitää oikeana ratkaisuna kaupungin oman, eri aloilta kootun, koronarokotekoordinaatioryhmän perustamista heti pandemian alussa.

– Suunnittelu ja toteutus tehtiin yhdessä ja roolit ovat pysyneet selkeinä.

Avosairaanhoidon henkilöstölle on viikoittain tiedotettu uusista ohjeistuksista ja linjauksista.

– Kun tietoa tulee paljon ja no-

peasti, tuo se haasteita kaiken omaksumiselle, myöntää Hämäläinen.

Myös rokoteryhmän koneistoa oli aika ajoin vaikea saada reagoimaan muutoksiin yhtä ripeästi kuin valtakunnallisia suunnanmuutoksia tuli.

ÄKKIVÄÄRÄT KÄÄNNÖKSET NOSTATTIVAT TUNTEITA

Jonot vuodevaihteen walk in -rokotuksiin Verkatehtaalla nostattivat asiakkaiden tunteita.

– THL antoi tuolloin luvan kolmosrokotteille samalla, kun kakkos- ja kolmosrokotteiden väliä lyhennettiin aiemmasta. Kau-

punkilaiset kokivat, että heidän kaikkien piti saada rokote saman tien ennen joulua ja suvun yhteisiä kokoontumisia, muistelee Haapala ruuhkaa.

Rokotustilanne on nyt aivan toinen.

– Aikavarauksia tehdään tosi vähän ja tarjontaa on enemmän kuin kysyntää. Vastaanottopalveluiden hetkellinen sakkautuminen on aiheuttanut kipakkaa palautetta kansalaisilta.

– Voittopuolisesti palaute on kuitenkin ollut myönteistä, eikä määrä ole poikennut normaaliajasta, ynnää Hämäläinen.

Henkilöstön antama palaute on ollut rakentavaa ja toimintaa kehittävää.

TAKAISIN PATOUTUNUTTA HOITOVELKAA HOITAMAAN

Koronavastuuta avosairaanhoidossa kantaneet palaisivat jo mielellään takaisin perustehtäviensä äärelle.

– Patoutunutta hoitovelkaa on koronan vuoksi tullut kahden vuoden ajalta. Työ ei siis ole vielä tässä kohtaa helpottamassa, toteaa Hämäläinen.

Myös Haapala haluaisi jo palauttaa rokoteryhmäläisensä lasten, nuorten ja perheiden pariin kehittämään neuvolatoimintaa sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa.

– Omikron on räjäyttänyt tautiluvut ja sen uusin alamunnos saattaa tartuttaa uudeleen, eikä aiempi sairastavuus suoja siltä. Vielä en tiedä, mihin ollaan menossa. Näkymä on utuinen, kuvaa Hämäläinen.

Varaa rokotusaika kätevästi ja ilman tunnistautumista osoitteessa netti aika.fi/HMLrokotukset

Teksti **Taija Ylätaalo** ja **Laila Mäkinen**, kuva **Miika Kangasniemi**

Perhekeskus Uppis kokoaa yhteen lasten, nuorten ja perheiden palvelut Hämeenlinnassa. Uppiksen palvelut löytyvät fyysisesti useamman katon alta ja myös digitaalisina palveluina verkosta.

UPPIS TUKEE JA NEUVOO

Uppsala-talosta Birger Jaarlin kadulta löytyvät perheneuvola, lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö, toiminta- ja puheterapeutit sekä oppilashuollon ja varhaiskasvatuksen erityistyöntekijät. Lisäksi perhekeskukseen kuuluvat maakunnalliset perheoikeudelliset palvelut Kasarmikadulla, nuorten tukipalvelu Toppari ja perhekuntoutus Polku Turuntiellä sekä neuvolapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut eri puolella kanta-kaupunkia ja pitäjää.

TUKEA JA APUA JOUSTAVASTI VERKOSTA JA ETÄYHTEYKSIIN

Uppiksen verkkosisällöt on uudistettu ja niille on kerätty tietoa ja neuvoja pulmatilanteisiin, joista voi olla hyötyä erilaisissa elämäntilanteissa eläville perheille ja vanhemmille.

Apuja ja neuvoja -sivustolta löytyy tietoa mm. Arjen kesyttämöstä, jonne voi varata ajan, jos lapsiperheen arjen kaaos huolestuttaa. Arjen kesyttämön sivuilta voi myös tulostaa materiaalia perheiden omaan käyttöön. Uppiksen pika-ajat ja pop-up-tapaamiset ovat notkeita ja nopeasti järjestäviä tapaamisia, joissa voi keskustella työntekijöiden kanssa puhelimitse tai etäyhteydellä. Omaolo-palvelun puolella on lapsiperheille valmennusohjelmia, joiden tavoitteena on auttaa vahvistamaan ystävällistä ja jämäkkää vuorovaikutusta lapsen kanssa – vaikeinkin hetkinä.

Maalis-huhtikuun aikana Uppiksen sähköisten palveluiden tarjonta laajenee Tsemppibotti-nimisellä chatti-ratkaisulla. Tavoitteena on kannustaa vanhempaa pyhähtymään perheen kuulumisten äärelle ja auttaa tunnistamaan ja huomaamaan perheen voimavarat. Tsemppibotti mahdollis-

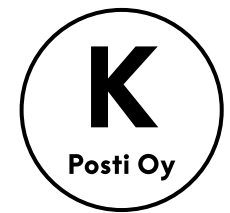
taa tietoturvallisen yhteydenoton, mikäli keskustelua halutaan jatkaa työntekijän kanssa.

RYHMÄTOIMINTAA LISÄTÄÄN HILJAKSEEN JA KORONAN SALLIMISSA RAJOISSA

– Järjestämme myös erilaista ryhmätoimintaa, jota pikkuhiljaa taas lisäämme koronatilanteen sallieissa.

Hyvinvointialueella perhekeskus tulee jatkamaan perhepalveluiden yhteen kokoavana palveluverkostona, kertoo vs. perhe- ja sosiaalipalveluiden johtaja **Taija Ylätaalo**.

Perhekeskus Uppiksen, Topparin, perhekuntoutus Polun ja neuvolapalvelut löydät myös Facebookista ja Instagramista. Lisätietoa Uppiksen palveluista löytyy kaupungin verkkosivuilta osoitteesta www.hameenlinna.fi/perhekeskusuppis

Posti Green

KYSYTYIMPIÄ PUHELINNUMEROITA/ HÄMEENLINNAN KAUPUNKI

Puhelinvaihte 03 6211

Kaupunkirakenteen asiakaspalvelu
03 621 2310

Ikäihmisten palveluohjaus

ALUE 1 Keskusta ja Kalvola 03 621 6710

ALUE 2 Eteläinen ja pohjoinen

kantakaupunki 03 621 6720

ALUE 3-4 Läntinen, itäinen ja kaakkoinen

kantakaupunki 03 621 6730

ALUE 5 Ydin Häme 03 621 6740

Asiakasohjausyksikkö laskutus

03 621 2487

SAS-palveluohjaus 03 621 2686

Ikäihmisten sosiaalityö 03 621 2687

Palvelupiste Kastelli 03 621 3370

Terveysasemien ajanvaraus

Viipurintie

Tiimi 1 (A-KOS) 03 621 9185

Tiimi 2 (KOT-PUK) 03 621 9165

Tiimi 3 (PUL-Ö) 03 621 9881

Hauho 03 621 9140

Idänpää 03 621 9145

Jukola 03 621 9150

Kalvola 03 621 9160

Lammi 03 621 9130

Ojoinen 03 621 9170

Renko 03 621 9175

Hammashoidon keskitetty

ajanvaraus 03 621 9100

Sivistyksen ja hyvinvoinnin

palveluohjaus 03 621 4880

Sosiaalipalvelujen neuvonta

03 621 3303

Kanta-Hämeen sosiaali- ja

kriisipäivystys 24/7 03 621 7100

Lähisuhdeväkivaltatyö 03 621 7300

Lapsiperheiden palvelutarpeen

arviointi 03 621 2115

Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy

asiakaspalvelu 03 621 2558

Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy

Asiakaspalvelu 03 621 2279

Laatuviat 03 621 2225

Vesijohtoviat 03 621 3717

Viemäri viat 03 621 372

Vesilaskutus 03 621 3772

Jätelautekunnan asiakaspalvelu

03 621 4197

Kaupunginkirjasto

Asiakaspalvelu 03 621 2612

Hauhon kirjasto - palvelupiste

03 621 3615

Kalvolan kirjasto - palvelupiste 03 621

3615

Lammin kirjasto - palvelupiste 03 621

3634

Rengon kirjasto - palvelupiste

03 621 3641

Taidemuseo Engel-rakennus

03 621 3018

Kaupunginmuseo

Sibeliuksen syntymäkot 03 621 2755

Palanderin talo 03 621 2967

Museo Skogster 03 621 2979

Pysäköinninvalvonnan asiakaspalvelu

03 621 2568

(pysakoinninvalvonta@hameenlinna.fi)

KORONA

Koronarokotusaikoja on hyvin saatavissa maaliskuulle. Käytä koronarokotusajanvaraukseen ensisijaisesti kätevää, ilman vahvaa tunnistautumista toimivaa ajanvarausta verkossa. Osoite on nettiaika.fi/HMLrokotukset.

Puhelimitse rokotusaikoja voi varata numerosta 03 621 9893. Terveysasemien kiireetön vastaanotto on tauolla maaliskuun loppuun saakka koronatoimista johtuen.

SÄHKÖISET PALVELUT

Hämeenlinnassa sähköiset palvelut on koottu sähköiseen asiointitiliin. Osa palveluiden käyttämisestä vaatii rekisteröitymistä, osassa tarvitaan myös verkkopankkitunnukset asiakkaan tunnistautumista varten.

Sähköisesti voit muun muassa hakea päivähoitopaikkaa, ilmoittaa lapsen kouluun, peruuttaa hammaslääkäriajan, hakea rakennuslupaa, tehdä terveystarkastuksen tai oirearvioinnin. Ja paljon muuta.

Tutustu sähköisiin palveluihimme osoitteessa

www.hameenlinna.fi/asiointi